

A Fővárosi Ítéletábra a ... (cím.) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a ... Ügyvédi Iroda (cím.; ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása, opciós szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása, törzskönyv kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. február 8. napján kelt 30.G.41.267/2018/ 13. számú rész- és közbenső ítéletével szemben az alperes által 14. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

r é s z é s r é s z- k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság rész- és rész-közbenső ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti;

a fellebbezett indokolását részben és akként változtatja meg, hogy mellőzi, hogy a peres felek között 2008. március 18. napján kelt kölcsönszerződés induló ügyleti kamat százalékos mértéke a szerződés rendelkezései szerint nem kiszámítható;

egyebekben az elsőfokú rész- rész-közbenső ítéletet helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg 4.000 (négyezer) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú részperköltséget, egyebekben az alperes költségét maga viseli.

A rész és rész-közbenső ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság rész- és rész-közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperest a peres felek között 2008. március 18. napján kelt kölcsönszerződés alapján megilleti a jogosultság az alperessel szemben a kölcsönszerződés érvénytelenségéből eredő jogkövetkezmény alkalmazásának követelésére, ezt meghaladóan megállapította, hogy a peres felek között 2008. március 19. napján kelt opciós szerződés megnevezésű szerződés V. pontjának "de legfeljebb addig az időpontig"... "Ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbe vevő maradéktalanul nem teljesítette." szövegrészei semmissek; megkeresni rendelte a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Allamtitkárság Közlekedési, Igazgatási és Nyilvántartási Főosztályát a ... forgalmi rendszámú gépjárműre a peres felek között 2008. március 19. napján kelt opciós szerződés alapján bejegyzett vételi jog és az ennek biztosítására alapított elidegenítési és terhelési tilalom törlése érdekében.

A gépjármű törzskönyvének kiadása iránti keresetet elutasította és kötelezte az alperest, hogy az opciós szerződés vonatkozásában előterjesztett keresetet érintően a felperes teljes személyes költségmentessége folytán előzetesen le nem rótt 36.000 forint eljárási illetéket az adóhatóság felhívására fizesse meg a Magyar Államnak. A törzskönyv kiadása iránti keresetet érintően a felperes teljes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett 36.000 forint eljárási illeték tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

Ítélete indokolásában kiemelte, hogy a kölcsönszerződés részét képező üzletszabályzat a szerződés részévé vált. Ekörben felhívta a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 205/B. § (1) bekezdésében foglaltakat. Úgy foglalt állást, hogy a felperes által nem vitatottan aláírt kölcsönszerződés egyedi részének 2-3. pontjában a felek deklarálták az üzletszabályzat felperes általi megismerését és átvételét, továbbá a szerződési szabadságuk körében a szerződés részévé tették azt. A szokásos szerződési gyakorlattól, a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen vagy valamely korábban a felek között alkalmazott kikötéstől eltérő tartalmú kikötést az üzletszabályzat nem tartalmazott.

A szerződéskötéskor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdés a), c), e) és f) pontjainak felhívásával úgy foglalt állást, hogy a kölcsönszerződés sérti a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, tekintettel arra, hogy a szerződés nem tartalmazta az ügyleti kamat százalékban kifejezett értékét. Ezt a tényt az alperes nem vitatta. Kiemelte, hogy a kamat nem került feltüntetésre, a szerződéses rendszerből pedig nem állapítható meg, hogy milyen módon kell kiszámítani, ezért a szerződést ez okból semmisnek tartotta.

A 2019. március 4-én kelt végzésével az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a rész- és közbenső ítélet a rendelkező rész vonatkozásában 2019. február 28. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú rész- és rész-közbenső ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú rész- és rész-közbenső ítélet indokolásának megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélet tábla állapítsa meg, hogy a kamat százalékos mértéke a szerződés rendelkezései alapján kiszámítható, a szerződés pedig kizárólag a kamat százalékos mértékének hiánya miatt semmis.

Állította, hogy az elsőfokú ítélet helyesen rendelkezett akként, hogy a szerződés sérti a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, amelyet az alperes kifejezetten elismert, ugyanakkor a szerződés és az ahhoz kapcsolódó üzletszabályzat rendelkezései alapján az induló ügyleti kamatot kiszámíthatónak tartotta. Az üzletszabályzat I.15. pontja értelmében a törlesztőrészlet az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességekhez tartozó tőke, valamint kamattörlesztési kötelezettségek együttes összegét adja meg. Tény, hogy az idézett üzletszabályzati pont definíciót tartalmaz, azonban amennyiben a törlesztőrészlet a tőkét és kamatot foglalja magában, ezért a tőkét a törlesztő részletből levonva egyértelműen megállapítható a kamat, utalt a szerződés részét képező üzletszabályzat IV.4. pontjában foglaltakra.

A matematikai képlettel meghatározott kamatszámítás a kölcsönfolyósítás időpontjára vonatkozik. Hangsúlyozta, hogy a perbeli szerződés változó kamatozású deviza alapú szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja nem értelmezhető másként, minthogy a szerződésnek az induló ügyleti kamat százalékos mértéket kell tartalmaznia. Állította, hogy az egyes törlesztési időpontokban fennálló tőketartozás (H), a fizetési időpontok és a kamatláb (r) alapján a szerződésben rögzített képlettel minden egyes törlesztési időpontra meghatározható a fizetendő kamat és a törlesztőrészletek kamatrésze. Utalt arra, hogy az elsőfokú eljárás során a A/14. szám alatt csatolt táblázatban levezette az alkalmazott képlet feltüntetésével a kamatszámítást, ezért az elsőfokú bíróság

iratellenesen állapította meg, hogy a százalékos mérték kiszámítása a szerződés rendelkezései alapján nem lehetséges. Hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Pf.II.../2018/4. számú ítéletében kifejtettekre, mely szerint az üzletszabályzat IV.4. pontjának második mondata azt a matematikai képletet rögzíti, amely alapján a kamatszámítás történik. A képlet az egyes tényezőinek magyarázatát is feltünteti, az egyedi szerződés adatai és a képlet alapján az induló ügyleti kamat mértéke kiszámítható. Nem vonható kétségbe, hogy a kamat kiszámítása az

átlagosnál magasabb szintű matematikai tudást igényel, a pénzügyi kötelekben azonban - az átlagfogyasztó által nem feltétlenül ismert - a kifejezések használata adott esetben matematikai formulák alkalmazása elkerülhetetlen. Ez önmagában nem eredményezi a szerződési feltétel tisztességtelenségét [2/2012. PK vélemény 6.A. indokolás].

Az ítéltábla az elsőfokú rész- rész- és közbenső ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét tárgyaláson kívül bírálta el a r. Pp. 256/A §-ban foglaltak alapján.

A fellebbezés részben alapos.

Az ítéltáblának a fellebbezés alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a perbeli kölcsönszerződésnek - nem vitásan a kamat százalékos meghatározása hiánya esetén - az induló ügyleti kamat mértéke a szerződés és melléklete (az üzletszabályzat) rendelkezései alapján kiszámítható-e.

Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az induló ügyleti kamat nem kiszámítható, amely érvelést az ítéltábla nem osztotta.

A csatolt iratokból megállapítható, hogy az egyedi kölcsönszerződés részét képezte a HIT. 2006. 05. 31. számú üzletszabályzat.

Az üzletszabályzat I.15. pontja a törlesztőrészlet fogalom meghatározását tartalmazza, amely szerint az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességhez tartozó tőke-, valamint kamattörlesztési kötelezettség együttes összege.

Ebből következően a törlesztő részletből levonva a tőke összeget, a kamat összege meghatározható

A kölcsönszerződés devizaneme svájci frank volt.

E devizanemre tekintettel adott szerződés esetében az üzletszabályzat I.18.e. pontja szerint a mértékadó kamatláb definíciója, számítása alkalmazandó.

Az üzletszabályzat IV.4.pontja a hitelező által felszámítható kamatszámítás módját tartalmazza egy matematikai képlet alkalmazásával.

A képlet maga tartalmazza, hogy milyen elemekből áll és valamennyi eleme meghatározható, ezért a kamat - annak százalékos mértékben történő feltüntetése hiánya mellett is - kiszámítható.

Az ítéltábla ebben a körben az alperes által hivatkozott Szegedi Ítéltáblai ítéletben foglaltakat maradéktalanul osztotta. Ugyanerre az álláspontra helyezkedett részint a Debreceni Ítéltábla Pf.II.../2018/5. számú határozatában, amikor annak 11. oldal (2) bekezdésében kiemelte, hogy a Kúria BH2017. 159 szám alatti, illetőleg Gfv.VII.../2016/10. szám alatti ítéletében az alperes perbelivel e körben egyező tartalmú üzletszabályzata alapján akként foglalt állást, hogy a szerződés adataiból az induló kamatláb kiszámítható.

Az alperes az induló ügyleti kamat százalékos mértékének kiszámíthatóságát az alperes A/14 szám alatt csatolt beadványával igazolta.

Nem volt vitatott és az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kamat százalékos mértéke meghatározásának hiánya a szerződés érvénytelenségét eredményezi a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján. A szerződés érvénytelensége azonban ebben a körben a kiszámítható kamat mértékének meghatározásával kiküszöbölhető.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában akörben helyesen foglalt állást, hogy a kamat %-os mértékének hiánya okán a kölcsönszerződés a Hpt. 312. § (1) bekezdésébe ütköző módon semmis, ezért az erre vonatkozó alperesi fellebbezést az ítéltábla nem találta teljesíthetőnek. Ekörben az ítéltábla az elsőfokú ítéletben kifejtett indoklásra visszautal.

A kamat kiszámíthatósága meghatározása tekintetében alapos volt a fellebbezés, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság rész- és rész-közbenső ítélet indokolását a rendelkező rész szerint részben változtatta meg a régi Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

Az alperes fellebbezése részben vezetett eredményre, ezért az ítéltábla a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az fellebbezési illeték lerovásával felmerült másodfokú perköltség felek közötti egyenlő megosztásával kötelezte a felperest annak az alperes részére történő megfizetésére, azzal, hogy az alperes egyebekben maga viseli a költségeit.

Budapest, 2019. október 10.

dr. Senyei György s.k.
a tanács elnöke

. Ócsai Beatrix s.k.
előadó bíró

dr. Bicskei Ildikó s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: